

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-5/15
ΑΚ
κατά

Achmea Schadeverzekeringen NV
και
Stichting Achmea Rechtsbijstand

(αίτηση του Gerechtshof Amsterdam
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Ασφάλιση νομικής προστασίας — Οδηγία 87/344/ΕΟΚ — Άρθρο 4, παράγραφος 1 — Ελεύθερη επιλογή δικηγόρου από τον ασφαλισμένο — Δικαστική ή διοικητική διαδικασία — Έννοια — Ένσταση κατά απόφασης περί μη έγκρισης περίθαλψης»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (δέκατο τμήμα)
της 7ης Απριλίου 2016

Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ασφάλιση νομικής προστασίας — Οδηγία 87/344 — Δικαίωμα του ασφαλισμένου να επιλέγει ελεύθερα τον νόμιμο εκπρόσωπό του — Διοικητική διαδικασία — Έννοια — Στάδιο ενστάσεως ενώπιον δημοσίου φορέα ο οποίος εκδίδει απόφαση που υπόκειται σε ένδικες προσφυγές — Εμπίπτει

(Οδηγία 87/344 του Συμβουλίου, άρθρο 4 § 1, στοιχείο α')

Το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 87/344, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας, έχει την έννοια ότι ο περιεχόμενος στη διάταξη αυτή όρος διοικητική διαδικασία περιλαμβάνει το στάδιο της ενστάσεως ενώπιον δημοσίου φορέα κατά τη διάρκεια του οποίου ο φορέας αυτός εκδίδει απόφαση που υπόκειται σε ένδικες προσφυγές.

Πράγματι, αφενός, ενδεχόμενη ερμηνεία του προμνησθέντος όρου, κατά την οποία ο εν λόγω όρος καλύπτει μόνον τις ένδικες διαδικασίες που αφορούν διοικητικές υποθέσεις, δηλαδή εκείνες που διεξάγονται ενώπιον κατά κυριολεξία δικαιοδοτικού οργάνου και οι οποίες σκοπούν στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης και ρυθμίζουν οριστικά τη νομική κατάσταση του ενδιαφερόμενου, θα καθιστούσε επομένως κενή περιεχομένου την έκφραση «διοικητική διαδικασία», την οποία ρητώς χρησιμοποιεί ο νομοθέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αφετέρου, ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει η οδηγία 87/344, και ειδικότερα το άρθρο 4 αυτής, σε σχέση με την ελεύθερη επιλογή δικηγόρου ή εκπροσώπου, είναι η ευρεία προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων. Ο γενικός χαρακτήρας και η δεσμευτική ισχύς που αναγνωρίζονται στο δικαίωμα επιλογής δικηγόρου ή εκπροσώπου αντιτίθενται σε τυχόν συσταλτική ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής.

Σε περίπτωση που τα δικαιώματα του ασφαλισμένου επηρεάζονται τόσο από την αρχική απόφαση του εν λόγω φορέα όσο και από την εκδοθείσα επί της ενστάσεως, στο μέτρο που η εξέταση των πραγματικών περιστατικών πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του διοικητικού αυτού σταδίου και συνιστά τη βάση για τη λήψη αποφάσεως στο πλαίσιο της επακόλουθης ένδικης διοικητικής διαδικασίας, ο ασφαλισμένος χρήζει νομικής προστασίας κατά τη διαδικασία η οποία συνιστά προαπαιτούμενο για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου.

Εξάλλου, μια τέτοια διασταλτική ερμηνεία του δικαιώματος ελεύθερης επιλογής δικηγόρου ή εκπροσώπου δεν θα είχε ως αποτέλεσμα να μετατρέπεται κάθε ασφάλιση νομικής προστασίας σε ασφάλιση βασιζόμενη στην αρχή της κάλυψης των εξόδων, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 87/344, δεδομένου ότι, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι από το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής απορρέει αυτοτελές δικαίωμα του έχοντος συνάψει ασφάλιση νομικής προστασίας να επιλέγει ελεύθερα τον εκπρόσωπό του, διατηρείται ακέραιο το πεδίο εφαρμογής των προβλεπόμενων από το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', της οδηγίας 87/344 μέτρων.

Τέλος, όσον αφορά τις ενδεχόμενες οικονομικές συνέπειες στα συστήματα ασφαλίσεως νομικής προστασίας, δεν είναι δυνατόν να συνεπάγονται συσταλτική ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 87/344. Συγκεκριμένα, η οδηγία 87/344 δεν σκοπεί σε πλήρη εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τις συμβάσεις ασφαλίσεως νομικής προστασίας και τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν την ευχέρεια, σύμφωνα με το ισχύον επί του παρόντος δίκαιο της Ένωσης, να καθορίζουν το καθεστώς που εφαρμόζεται στις εν λόγω συμβάσεις, αρκεί να μην καθίστανται κενές περιεχομένου οι προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή αρχές. Τουτέστιν, η άσκηση του δικαιώματος του ασφαλισμένου να επιλέγει ελεύθερα τον εκπρόσωπό του δεν αποκλείει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να περιορίζονται τα έξοδα που βαρύνουν τους ασφαλιστές.

(βλ. σκέψεις 18, 21-26 και διατακτ.)